

Biblioteka Główna

Działalność Oddziału Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych

Przysposobienie biblioteczne

W dniach 23 kwietnia - 9 maja 2021 r. przeprowadzono obowiązkowe szkolenie biblioteczne dla wszystkich studentów pierwszego roku studiów inżynierskich oraz jednolitych magisterskich, którzy rozpoczęli naukę od semestru letniego. Przysposobienie biblioteczne jest prowadzone zdalnie w formie kursu online na uczelnianej platformie edukacyjnej Moodle PW.

Testy baz

Baza MathSciNet

W lutym 2021 r. Biblioteka Główna PW zaprosiła swoich użytkowników do testowania bazy MathSciNet (na platformie EBSCOHost). Baza oferuje dostęp do starannie prowadzonej i łatwej do przeszukiwania bazy recenzji, abstraktów i informacji bibliograficznych dla większości literatury z zakresu nauk matematycznych przez Amerykańskie Towarzystwo Matematyczne (American Mathematical Society - AMS). Dostęp jest aktywny do końca roku 2021 dla wszystkich użytkowników z komputerów w sieci PW oraz z dowolnego komputera dla użytkowników zarejestrowanych w zintegrowanym systemie bibliotecznym PW.

Baza Statista

W terminie 11 kwietnia - 12 maja Biblioteka Główna otrzymała dostęp testowy do portalu Statista. Statista to jedna z największych na świecie platform zawierających statystyki i dane rynkowe, która umożliwia dostęp do ponad 1,5 miliona statystyk, prognoz, dokumentacji, raportów i infografik na 80 000 tematów z ponad 22 500 źródeł. Platforma jest zbiorem danych na temat ekonomii, potrzeb konsumenckich, badań opinii publicznej i trendów demograficznych. Wszystkie dane można pobrać zaledwie w kilka sekund i są dostępne w różnych formatach.

Baza Platforma JoVe

Od 30 kwietnia do 30 czerwca trwał dostęp testowy do platformy JoVE (Journal of Visualized Experiments). JoVE to jedyny na świecie recenzowany naukowo periodyk w formie wideo z zakresu biologii, chemii, medycyny, biotechnologii, psychologii oraz dziedzin pokrewnych, indeksowany w PubMed i Web of Science.

Dostęp testowy do JoVE Unlimited obejmował:

- JoVE Journal: recenzowane czasopisma z artykułami opublikowanymi w formie tekstowej i wideo,
- JoVE Encyclopedia of Experiments: encyklopedia wideo przedstawiająca zaawansowane eksperymenty badawcze,
- JoVE Science Education: biblioteka filmów przedstawiająca metody badawcze, zastosowania i przykłady z życia codziennego,
- JoVE Lab Manual: biblioteka wideo przedstawiająca programy nauczania oraz filmy z laboratoriów z instrukcjami krok po kroku,
- JoVE Core: podręczniki wideoz podstawowymi pojęciami i metodami.

Baza Access Engineering

W czerwcu 2021 r. użytkownicy Biblioteki Głównej mieli dostęp do bazy Access Engineering. Jest to multimedialna baza z zakresu szeroko pojętej inżynierii, a w szczególności nauk ścisłych, matematyczno-przyrodniczych, fizyki, nauk inżynieryjno-technicznych i informatyki. Przeznaczona dla naukowców, inżynierów, kadry dydaktycznej oraz studentów. Baza udostępnia: podręczniki, monografie, filmy video, interaktywne wykresy, tabele i kalkulatory naukowe.

Baza Total Materia

Do 14 lipca użytkownicy mogą testować bazę Total Materia. Jest to wszechstronna baza materiałowa, która posiada informacje na temat własności metali i tworzyw sztucznych. Zawiera dane dla ponad 450.000 materiałów, normy z 67 krajów oraz dane od producentów, z katalogów, z literatury naukowej itd. Jest atrakcyjna dla wszystkich specjalistów, którzy pracują z liniowymi i nieliniowymi właściwościami materiałów, potrzebującymi szybko znaleźć zamienniki, a także dodatkowych informacji takich jak korozyjność, starzenie, informacje dotyczące spawania, tarcia itd.

Nowy kafel na stronie BG PW

Pracownicy OINiAB przygotowali nowy kafel na stronę główną BG PW: „Ewaluacja w PW”. W jednym miejscu zebrano materiały instruktażowe skierowane do pracowników i doktorantów, których dorobek naukowy jest uwzględniany w ewaluacji dyscyplin naukowych w PW. Dotyczą one postanowień wskazanych w zarządzeniach Rektora odnośnie Kryterium I w ewaluacji. Kafel został podzielony na trzy zakładki: „Integracja BW-ORCID”, „Integracja PBN-POLon-ORCID”, „Oświadczenie 3”.

Transfer danych z Bazy Wiedzy do PBN

Od maja systematycznie przesyłane są z Bazy Wiedzy PW do Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN) metadane publikacji pracowników PW, które zostały wykazane na potrzeby ewaluacji jakości działalności naukowej w wygenerowanych z Bazy Wiedzy oświadczeniach, upoważniających Politechnikę Warszawską do wykazania osiągnięć pracownika. Po każdym eksporcie wyniki transferu są analizowane przez pracowników Oddziału odpowiedzialnych za przekazywanie danych. Występujące podczas eksportów błędy, w zależności od ich kategorii, poprawiane są przez wydziałowych redaktorów Bazy Wiedzy, pracowników OINiAB BG lub przekazywane do zespołu Omega-Psir. Na temat transferu danych do PBN zostało również zorganizowane na platformie MS TEAMS spotkanie z redaktorami Bazy Wiedzy.

Open Acces i Open Science

Na bieżąco aktualizowane są zakładki na stronie BG PW poświęcone Danym Badawczym oraz finansowaniu Open Access. Ponadto, pracownicy naukowci PW konsultują z Oddziałem Planu

Zarządzania Danymi Badawczymi przy składaniu wniosków grantowych w Narodowym Centrum Nauki.

Działalność Ośrodka Informacji Patentowej BG PW

W drugim kwartale 2021 r. pracownicy Ośrodka Informacji Patentowej wzięli udział w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, prowadzonych w formie zdalnej:

- PATLIB 2.0 – 7 training session – organizowane przez Europejski Urząd Patentowy,
- Zarządzanie prawami własności intelektualnej oraz przemysłowej w Politechnice Warszawskiej – organizowane przez PW,
- Ochrona innowacji w przedsiębiorstwie - komercjalizacja w czasach pandemii – organizowane przez UPRP, GPW i ŚBW,
- Moduł Patenty i prawa ochronne – organizowane przez POLon,
- EPO Patlib2021 Conference – organizowane przez Europejski Urząd Patentowy,
- Spotkanie Ośrodków Informacji Patentowej organizowane przez UPRP.

(MaM, AW)

Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów

W lipcu i sierpniu z Oddziału przechodzą na emeryturę Teresa Kuśmierczyk i Jadwiga Szczypkowska. Na ich miejsce zostały zatrudnione: Żaneta Jędryka i Agata Eltman, które w części etatu będą zajmowały się realizacją zamówień. W maju rozpoczęły szkolenia mające na celu zapoznanie z nowymi obowiązkami.

Joanna Basińska ukończyła w maju z wynikiem bardzo dobrym studia podyplomowe z zakresu „Bazy danych – metody, narzędzia, praktyka” prowadzone na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

(AKom)

Bibliotekarz dziedzinowy - dział S

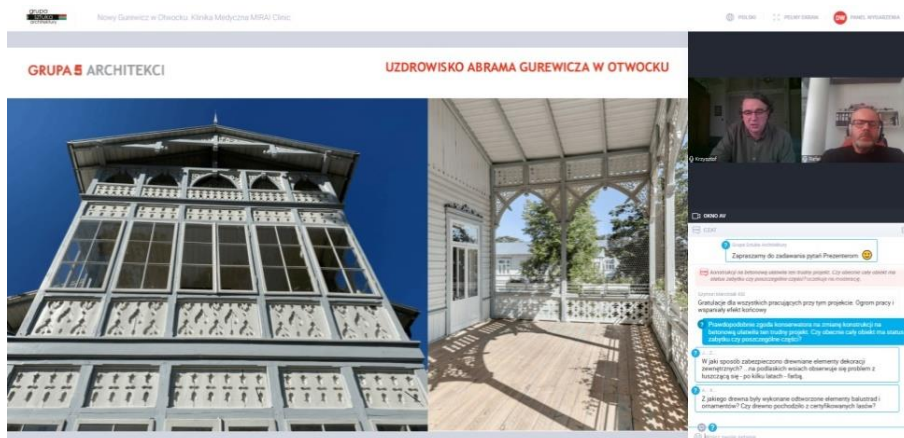
W drugim kwartale 2021 r. specjalistyczne eventy, związane tematycznie z działem S (planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura, sztuka), w dalszym ciągu prowadzone były tylko w formie online. W niniejszym artykule przedstawiono wybrane przedsięwzięcia, w których uczestniczyła Dorota Wojnowska.

Związek Miast Polskich zorganizował 8 kwietnia seminarium Forum Rozwoju Lokalnego pt. „Krajowa Polityka Miejska 2030 a rola samorządu lokalnego w jej tworzeniu i wdrażaniu”. Spotkanie poświęcone było aktualnym pracom prowadzonym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej nad Krajową Polityką Miejską 2030 (KPM2030) w sześciu obszarach: kształtowania przestrzeni, gospodarki i rynku pracy, transportu i mobilności miejskiej, mieszkalnictwa i polityki społecznej, środowiska i adaptacji do zmian klimatu oraz zarządzania i finansów publicznych. Podczas seminarium poinformowano miasta o aktualnym stanie prac oraz dyskutowano nad problematyką Krajowej Polityki Miejskiej.

W roku 2021 redakcja Architektury-murator zaplanowała cykl dyskusji „Wartości w Architekturze” z wiodącymi polskimi architektami o tym, co w projektowaniu najcenniejsze. Spotkania prowadzone są przez uznane autorytety (kuratorów, dziennikarzy, aktywistów) i ukazują wyzwania współczesnej architektury na tle ostatnich kilkudziesięciu lat. Pierwsze „Nasz przyjaciel Demiurg”, które odbyło się 20 kwietnia, poświęcone było roli architekta we współczesnym świecie. Gośćmi Ewy P. Porębskiej, która poprowadziła dyskusję, była Dorota Sibińska z XYstudio (promotorka architektury odpowiedzialnej społecznie), Robert Konieczny z KWK PROMES (jeden z najbardziej znanych na forum międzynarodowym polskich architektów) i Szymon Wojciechowski z APA Wojciechowski Architekci (architekt, w którego pracowni większość nowych projektów zdobywa certyfikat LEED lub BREEAM). Dyskutowano, w jaki sposób różne czynniki zewnętrzne, a przede wszystkim osobiste doświadczenia, wpływają na twórczość w dziedzinie architektury.

Sztuka Architektury jest to portal stworzony dla architektów, studentów architektury i projektantów. Godne polecenia są webinaria, organizowane przez Grupę Sztuka Architektury - dobrze przygotowane od strony technicznej i merytorycznej.

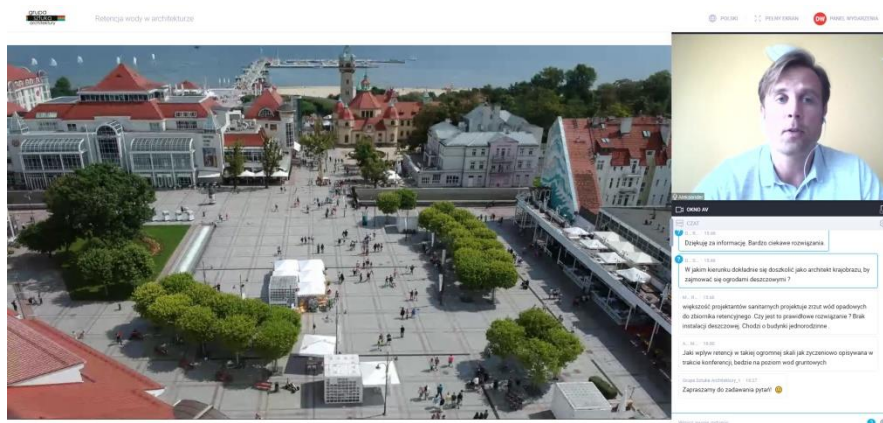
29 kwietnia odbyło się webinarium „Nowy Gurewicz w Otwocku. Klinika Medyczna MIRAI Clinic”, gdzie zaprezentowano realizację projektu architektonicznego, który był omawiany przez ich twórców. Pensjonat Abrama Gurewicza był zniszczonym, drewnianym budynkiem w stylu świdermajer, znalazł się inwestor, który dzięki pracowni Grupa 5 Architekci zaadaptował i rozbudował obiekt na potrzeby wysokiej klasy centrum medycznego z częścią hotelowo-rekreacyjną i z zapleczem gastronomicznym.

Webinarium „Nowy Gurewicz w Otwocku. Klinika Medyczna MIRAI Clinic” (zrzut ekranu)

Kolejne inne webinaria były już całodniowymi, rozbudowanymi wydarzeniami o szerszym zasięgu tematycznym.

27 kwietnia i 29 czerwca zorganizowano konferencje z cyklu „Idee i technologie”. Na pierwszym wydarzeniu „Drewno w architekturze” omawiano różne aspekty stosowania tego materiału w konstrukcjach budowlanych, jak i w architekturze wnętrz. Drugie wydarzenie „Retencja wody w architekturze” miało na celu przybliżyć sposoby i metody takiego zarządzania wodą, aby zmniejszyć jej niedobory i zapobiec zjawiskom suszy hydrologicznej.

Konferencja online „Retencja wody w architekturze” (zrzut ekranu)

Koło Naukowe Prawnej Ochrony Dóbr Kultury TBSP UJ przy udziale Instytutu Prawa Ochrony Dziedzictwa zorganizowało VII Konferencję Naukową z cyklu "Prawne formy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami", pt. „Metody oraz formy ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i zieleni”, która odbyła się 5 i 6 maja za pomocą aplikacji Microsoft Teams. Podczas całonocnych spotkań można było znaleźć wiele ciekawych zagadnień, związanych z szeroko pojętą problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego w ujęciu interdyscyplinarnym. Poruszane tematy dotyczyły m.in.: muzealnictwa, konserwatorstwa, działań samorządu terytorialnego na rzecz dziedzictwa kulturowego, działalności organizacji pozarządowych na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego. Omawiano również kwestie związane z zarządzaniem dziedzictwem kultury w współczesnym społeczeństwie, klimatycznymi problemami ochrony dziedzictwa kulturowego oraz współczesnymi problemami i zagrożeniami obrotu dziełami sztuki.

Jak co roku odbyła się konferencja Europolis, lecz tegoroczne wydarzenie było podzielone na dwa dni (10 i 15 czerwca). Tematem przewodnim był Europejski Zielony Ład, czyli strategia Unii Europejskiej zakładająca proekologiczną przebudowę unijnej gospodarki, aby w 2050 roku osiągnąć neutralność klimatyczną. Tym razem w formie zdalnej, przyglądano się polskim miastom przez pryzmat ich priorytetów rozwojowych, jakości życia, poziomu rozwoju gospodarczego, społecznego czy politycznego w kontekście zmian ekologicznych. Konferencji towarzyszyło udostępnienie i omówienie publikacji raportu o zielonych miastach – najbardziej przyjaznych polskich miast dla środowiska i klimatu. Na podium stanęły następujące miasta: Lublin, Katowice, Łódź. Warszawa zajęła siódme miejsce.

(DW)

Filie

Filia Narbutta

W bibliotekach akademickich o profilu technicznym, gromadzących literaturę z dziedzin najszybciej rozwijających się, konieczna jest bieżąca aktualizacja gromadzonych zbiorów. Ponieważ przechowywanie archiwalnych roczników czasopism prowadzi do zajmowania powierzchni magazynowej, powodując jednocześnie zmniejszenie powierzchni przewidzianej na nowe nabytki, w Filii Biblioteki Głównej – Bibliotece Terenu Południowego rozpoczęto prace związane z selekcją

czasopism. Do usunięcia z księgozbioru wybrano tytuły, których prenumerata została zakończona, lub też czasopismo przestało się ukazywać.

Przed rozpoczęciem prac sprawdzono dostępność wyselekcjonowanych roczników w innych bibliotekach (polskich i zagranicznych). Listy selekcyjne zostały wysłane do polskich bibliotek politechnicznych. Poza Biblioteką Politechniki Gdańskiej inne biblioteki nie wykazały zainteresowania uzupełnieniem brakujących zeszytów.

(RP)

Seminaria i szkolenia

Pomorska Konferencja Open Science

W dniach 14-16 kwietnia 2021 r. odbyła się „IV Pomorska Konferencja Open Science - udostępnianie danych badawczych (sharing research data)”, zorganizowana w ramach projektu „MOST DANYCH – Multidyscyplinarny Otwarty System Transferu Wiedzy - etap II: Open Research Data”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

W programie konferencji znalazły się sesje dotyczące m.in. danych badawczych, zarządzania danymi badawczymi, repozytoriów publikacji naukowych, prawnych aspektów otwartego dostępu oraz inicjatyw podejmowanych na rzecz otwartej nauki. Tematyka otwartego dostępu do zasobów nauki obejmuje zarówno kwestie prawne, finansowe, wydawnicze jak i naukowe. Podczas konferencji promowana była też platforma mostwiedzy.pl, na której nieodpłatnie udostępniane są zasoby naukowe zgromadzone na Politechnice Gdańskiej obejmujące m.in.: informacje o publikacjach, pełne treści publikacji, informacje o realizowanych projektach i grantach. W ramach projektu MOST DANYCH Politechnika Gdańska wraz z Uniwersytetem Gdańskim i Gdańskim Uniwersytetem Medycznym, udostępnia również dane badawcze z różnych dyscyplin naukowych. Otwarte Dane Badawcze to wszystkie dane, powstające w efekcie realizowanych prac naukowo-badawczych. We wspomnianym repozytorium można znaleźć m.in. wyniki pomiarów i eksperymentów, dane medyczne, środowiskowe i biologiczne, a także z zakresu nauk społecznych, humanistycznych i nauk o sztuce.

Konferencja skierowana była do bibliotekarzy i osób uczestniczących w procesie zarządzania danymi badawczymi, ale przede wszystkim do naukowców, którzy powinni udostępniać wyniki swoich badań naukowych.

W konferencji udział wzięła Agnieszka Celej.

(AC)

Prawo autorskie w wydarzeniach online organizowanych przez biblioteki - webinarium

Dnia 20 kwietnia 2021 r., na portalu społecznościowym Facebook, odbyło się webinarium „Prawo autorskie w wydarzeniach online organizowanych przez biblioteki”. Organizatorem wydarzenia było Centrum Cyfrowe oraz Centrum Edukacji Obywatelskiej, spotkanie prowadziła Natalia Mileszyk.

Na webinarium omówione zostały: podstawy prawa autorskiego, domena publiczna i licencje Creative Commons, źródła bezpłatnych, legalnych zasobów w Internecie, prawo autorskie a media w Internecie, dozwolony użytek edukacyjny oraz prawo cytatu. Uczestnicy webinarium dowiedzieli się, że bibliotekarze mogą śmiało korzystać z: utworów, które sami stworzyli, utworów z domeny publicznej czyli takich, których autorzy zmarli 70 lat temu, nie zapominając jednak o konieczności podania twórcy utworu, utworów udostępnionych na wolnych licencjach, np. Creative Commons - nie zapominając, że każda licencja ma swoje wymagania i należy podpisać twórcę utworu, mogą także korzystać z prawa cytatu.

Licencje Creative Commons dają znacznie więcej swobód odbiorcom niż dozwolony użytek, równocześnie pozwalając autorom nadal zarządzać ich prawami. Autorzy mogą wybrać spośród kilku licencji zależnie od potrzeb. Licencje są proste w użyciu, a utwory nimi oznaczone łatwo jest znaleźć i rozpoznać w sieci.

Dozwolony użytek edukacyjny reguluje Art. 27. 1. Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2014 r. poz. 1620 oraz z 2015 r. poz. 349 i 1268). Na podstawie tego artykułu instytucje oświatowe, uczelnie oraz jednostki oświatowe, o których mowa w ustawie, mogą na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu potwierdzenia badań naukowych korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale

i w tłumaczeniu oraz zwielokrotniać w tym celu rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów.

Dozwolony użytek biblioteczny jest szerszy i reguluje go Art. 28.1. tej samej ustawy (Dz. U. z 2016 poz. 371, 1079, 1311 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 202). Na mocy ustawy biblioteki muzea oraz archiwa mogą: użyczać, w zakresie swoich zadań statutowych, egzemplarze utworów rozpowszechnionych, zwielokrotniać utwory znajdujące się we własnych zasobach w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony tych zbiorów, a także udostępniać zbiory do celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem końcówek systemu informatycznego (terminali) znajdujących się na terenie tych jednostek - jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

Prawo cytatu wyjaśniono w Art. 29.

Webinar pozwolił uczestnikom uzyskać odpowiedzi na takie pytania jak: czy i jak wydarzenia online różnią się pod kątem prawno-autorskim od spotkań stacjonarnych, czy i kiedy można czytać fragmenty książek lub puszczać fragmenty audiobooków podczas bibliotecznych wydarzeń online, jakie materiały można wykorzystać w prezentacji multimedialnej, aby móc ją legalnie udostępnić w Internecie.

Uczestnikom webinaru podano również przykłady domeny publicznej, którymi są między innymi:

- <https://domenapubliczna.org/z zasoby/>
- <https://otwartzasoby.pl/taq/domena-publiczna/>

Ponadto otwarte zasoby w Internecie możemy odnaleźć przez:

- Wyszukiwarkę Creative Commons
- Wikimedia Commons
- OtwarteZasoby.pl
- Ustawiając odpowiednie parametry wyszukiwania w Google, Vimeo, Flickr

Transmisja z wydarzenia dostępna jest na facebooku pod adresem: <https://fb.watch/v/JHJ4y7zJ/>

W webinarium uczestniczyła Iwona Moroń-Chmielarska.

(IMCh)

Szkolenia NERW PW -szkolenia online

Szkolenia realizowane są w formie on-line w ramach zadania 48 „Kompetentny Lider” w projekcie NERW PW. Nauka-Edukacja-Rozwój-Współpraca współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zdalne kierowanie zespołem

W dniach 22-23 kwietnia 2021 r. odbyło się szkolenie „Zdalne kierowanie zespołem”.

W części wprowadzającej zostały przedstawione cechy zachowania zespołów rozproszonych, ich specyfika oraz ograniczenia w pracy takich zespołów. Kolejny temat dotyczył budowania efektywnego zespołu wirtualnego i związanego z tym określenia profilu pracownika oraz roli i zadań kierownika zespołu. Efektywnie działający zespół powinien mieć właściwie wyznaczone zadania i określone zasady monitorowania ich realizacji m.in. przy wykorzystaniu modelu SMARTER, który wykorzystywany jest do skutecznego wyznaczania zadań i monitorowania pracy on-line.

Bardzo ważny blok zagadnień dotyczył wzmocnienia zaangażowania pracownika i specyfiki jego motywacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz jej utrzymywania w pracy on-line, a także specyficznych przyczyn i rozładowywania frustracji pracownika związanych z trybem pracy zdalnej. Efektywna komunikacja w zespołach wirtualnych, efektywność poszczególnych kanałów komunikacji, prowadzenie angażujących spotkań on-line wzmocnia niewątpliwie efektywność pracy wirtualnych zespołów rozproszonych.

Kontrola zarządcza i zarządzanie ryzykiem

W dniach 22-23 czerwca 2021 r. odbyło się szkolenie „Kontrola zarządcza i zarządzanie ryzykiem”.

W programie szkolenia znalazły się następujące zagadnienia:

- zasady i cele kontroli zarządczej - podstawy prawne, sankcje związane z brakiem kontroli zarządczej, błędy i dobre praktyki w dotychczasowych doświadczeniach w ośrodkach akademickich
- środowisko wewnętrzne w praktyce kontroli wewnętrznej - kodeks etyczny w organizacji, kontrola zarządcza a struktura organizacyjna, wymagania kontroli zarządczej względem zasobów ludzkich, zasady delegowania uprawnień
- system wyznaczania celów jako podstawa kontroli zarządczej, zapewnienie skuteczności i efektywności działań, określanie celów wg zasady SMART
- definiowanie mierników - mierniki dla celów, analiza mierników ambitnych i zachowawczych

- cele i zasady zarządzania ryzykiem, będącego obligatoryjnym elementem kontroli zarządczej
- identyfikacja ryzyka - burze mózgów, scenariusz zagrożeń, analiza środowiskowa, analiza potencjalnych strat
- szacowanie ryzyka - szacowanie prawdopodobieństwa i szacowanie skutków, mapowanie ryzyka, hierarchizacja ryzyk
- określanie reakcji na ryzyko - tolerancja ryzyka, przenoszenie ryzyka, dokumentacja analizy ryzyka
- stosowanie mechanizmów kontrolnych: prewencyjnych, detekcyjnych i korygujących
- samoocena kontroli zarządczej - wymagania formalne, kwestionariusz samooceny
- wymagania formalne w dokumentowaniu systemu kontroli zarządczej
- optymalizacja zakresu przedmiotowego i podmiotowego systemu kontroli zarządczej

Kontrola zarządcza i właściwe zarządzanie ryzykiem pozwala organizacjom na podejmowanie korzystniejszych decyzji, a tym samym na poprawę jakości świadczonych usług i dostarczanych produktów.

W szkoleniach uczestniczyła Agnieszka Celej.

(AC)

Otwarty dostęp i prawo autorskie - spotkanie wirtualne

27 kwietnia 2021 r. odbyło się wirtualne spotkanie pt. „Platforma Polskich Publikacji Naukowych, otwarty dostęp i prawo autorskie w kontekście przechodzenia na licencje Creative Commons”. W pierwszej sesji prezentowano i promowano dwie inicjatywy realizowane przez ICM - Bibliotekę Nauki i Platformę Polskich Publikacji Naukowych. Sesja druga dotyczyła zagadnień prawnych związanych z wydawaniem czasopisma na otwartych licencjach (zawieranie umów, przenoszenie praw).

W spotkaniu uczestniczyła Agnieszka Celej.

(AC)

Wirtualne Targi Książki BookTarg

W dniach 6-12 maja 2021r. odbyły się Wirtualne Targi Książki BookTarg. Wydarzeniu temu towarzyszyły liczne spotkania z pisarzami, branżowe panele dyskusyjne, webinaria. Jednym z ciekawszych wydarzeń części branżowej było webinarium „Biblioteczne Eldorado – nowoczesne rozwiązania systemowe kluczem do stworzenia idealnego katalogu książek”. Prelegenci Krzysztof Sopyła oraz Dominik Łuszczynski, przedstawili studium przypadku dotyczące projektu „Sztuczna inteligencja w służbie książki”. Głównym celem tego projektu jest stworzenie systemu rekomendacyjnego dla pracowników Biblioteki Raczyńskich jako narzędzia wspomagającego wewnętrzny system zakupu. Referenci skupili się na omówieniu zagadnień związanych z uczeniem maszynowym, analizą danych oraz opowiedzieli o problemach, z którymi musieli się zmierzyć podczas realizacji projektu.

Kolejne ciekawe webinarium to „Nowoczesne biblioteki w Norwegii - specyfika pracy z treściami cyfrowymi i wydarzeniami podczas pandemii”. Poprowadził je Espen Røsbak - menadżer programowy Biblioteki w Stavanger. Przedstawił on projekt „Sølvberget media production”, realizowany w latach 2019-2021. Omówił także pracę z treściami cyfrowymi (zarówno w czasie pandemii, jak i przed nią) w swojej macierzystej bibliotece.

Zarchiwizowane rozmowy oraz webinaria można odtworzyć na Facebooku, w serwisie Youtube oraz na stronie booktarg.pl. W webinarium uczestniczyły Marta Mazur i Agnieszka Bis.

(MMaz, AB)

Problemy wypalenia zawodowego pracowników bibliotek w dobie pandemii - konferencja online

12 maja 2021 r. odbyła się, zorganizowana przez Państwową Uczelnię Zawodową we Włocławku, ogólnopolska konferencja pt. „Problemy wypalenia zawodowego pracowników bibliotek w dobie pandemii”.

„Zawód bibliotekarza kojarzy się z pracą bezstresową. Biblioteka utożsamiana jest z miejscem spokojnym i cichym, a jej pracownicy postrzegani są często jako osoby, które mają lekką pracę i przyjemnie spędzają czas. Powyższy stereotyp pracy w bibliotece jest głęboko zakorzeniony.

Przyczyna tego poglądu leży zarówno w stereotypowym postrzeganiu biblioteki i pracy bibliotekarza, jak również w niewłaściwym postrzeganiu samego zjawiska stresu. Stres kojarzony jest z zawodami, w których ludzie wykonują ciężką pracę fizyczną, w hałasie lub narażają się na zagrożenia fizyczne. Powyższe czynniki stanowią niewątpliwie źródło stresu, jednak nie są to jedyne jego przyczyny. Wypalenie zawodowe zagraża bowiem szczególnie osobom pracującym z ludźmi, w zawodach wymagających zaangażowania, określanym jako społeczne i usługowe, takich jak nauczyciel, pielęgniarka, lekarz, pracownik socjalny. Zawód bibliotekarza niewątpliwie można zaliczyć do tej grupy zawodów, co oznacza, że pracownicy bibliotek są również narażeni na wypalenie zawodowe.”
<http://www.sbp.pl/arttykul/?cid=23219>

Na konferencję złożyły się trzy sesje. Omawiane były m.in. tematy: zmiany na rynku pracy, problemy i wyzwania pracowników, coaching, aspekty medyczne w kontekście wypalenia zawodowego oraz rola kadry kierowniczej w zapobieganiu temu problemowi. Przedstawiono przyczyny, objawy, zagrożenia, środki zaradcze. Każda sesja kończyła się serią pytań w celu uzupełnienia tematu. Prelegenci przedstawili problem w ujęciu interdyscyplinarnym, praktycznym i empirycznym.

W konferencji wzięły udział Katarzyna Araszkiwicz, Marzenna Grochola, Katarzyna Kopczyk, Małgorzata Kowalska, Izabela Kozak, Bogumiła Krasieńska, Monika Matera-Łabęda, Iwona Moroń-Chmielarska, Agnieszka Nejman i Katarzyna Smolarczyk.

(KS)

Oswajanie TikToka - szkolenie online

12 maja 2021 r. odbyło się szkolenie online „Oswajanie TikToka” zorganizowane przez Mediatekę MBP Opole. Omówiono w nim podstawowe funkcje aplikacji z perspektywy bibliotekarzy oraz pokazano jak nagrać swój pierwszy materiał.

Prowadzący zaprezentowali wiele przykładów wykorzystywania tego narzędzia do promocji czytelnictwa i bibliotek. Szkolenie miało na celu zainspirowanie i zainteresowanie bibliotekarzy aplikacją.

(AE)

Jak skutecznie ubierać w słowa - copywriting i promocja biblioteki w social media - szkolenie online

Szkolenie online „Jak skutecznie ubierać w słowa – copywriting i promocja biblioteki w social media” odbyło się 13 maja 2021 roku. Zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Szkolenie, z wykorzystaniem platformy ClickMeeting, poprowadziła Beata Gamrowska – graficzka, copywriterka i ilustratorka, autorka historyjek o kawie i Pączusiu, specjalistka do spraw promocji w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego. Prowadzi szkolenia z myślenia wizualnego.

Szkolenie miało charakter warsztatowy. Na szkoleniu uczestnicy poznali zasady copywritingu internetowego, ale także mieli okazję poćwiczyć, jak pisać prosto i skutecznie oraz w jaki sposób stworzyć szablony, które można wykorzystywać w mediach społecznościowych. Prowadząca omówiła również zagadnienie myślenia abstrakcyjnego.

Copywriting – to tworzenie unikalnych i kreatywnych tekstów. Pojęcie to jest dosyć szerokie, zawiera w sobie: web copywriting (copywriting internetowy), content copywriting (przygotowywanie wysokiej jakości artykułów i treści e-marketingowych) oraz copywriting SEO (technika pisania i redagowania tekstów, wspomagająca proces pozycjonowania serwisów internetowych).

Copywriting w mediach społecznościowych to kluczowy element promocji biblioteki. Ma on swoje zasady, których warto się trzymać. Istotne jest, aby kreatywnie konstruować komunikaty, które będą przyciągały uwagę odbiorców. Aby tak się stało, należy pisać o tym, co widzimy, promować swoją tożsamość i chwalić się tym, co robimy. Uczestnicy szkolenia dowiedzieli się także, że w pracy copywritera nicnierobienie także pobudza kreatywność, że nie ma czegoś takiego jak złe skojarzenie, a małe przyjemności dają często duże korzyści. Ważne jest poznawanie nowych miejsc, co pozwala nabrać dystansu. Nie wykształcenie lecz lekkie pióro jest kluczowe, żeby zostać copywriterem.

Poniżej polecane przez prowadzącą tytuły z zakresu copywritingu:

- „Skuteczna reklama” - John Caples
- „Biblia copywritingu” - Dariusz Puzyrkiewicz
- „Grywalizacja” - Paweł Tkaczyk
- „Jak pisać. Pamiętnik rzemieślnika” - Stephen King

- „Jak pisać, żeby chcieli czytać (i kupować)” - Artur Jabłoński.

W szkoleniu uczestniczyły: Anna Chybicka, Iwona Moroń-Chmielarska oraz Monika Pielat.

(IMCh)

Angażuj, zaskakuj, bądź! Jak być trendy w social media - szkolenie online

Szkolenie online „Angażuj, zaskakuj, bądź! Jak być trendy w social media” odbyło się 17 maja 2021 r. za pośrednictwem platformy ClickMeeting. Zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Szkolenie poprowadziła Beata Gamrowska – graficzka, copywriterka i ilustratorka, autorka historyjek o kawie i Pączusiu, specjalistka do spraw promocji w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego. Prowadzi szkolenia z myślenia wizualnego. Na szkoleniu omówione zostały m.in.: wybrane trendy w 2021 roku, jak budować relacje, jak złowić odbiorcę, jak często i co publikować w mediach, oraz czym się kierować przy wyborze strategii. Na koniec szkolenia każdy z uczestników miał okazję stworzenia mini strategii do dalszych, nowych działań w mediach społecznościowych.

Biorąc pod uwagę, jak trudny był rok 2020, który pokazał, że musimy być cały czas gotowi na zmiany, budowanie społeczności to nadal najistotniejsza kwestia. Budowanie bliskich relacji to jeden z elementów, który niewiele się zmienia na przestrzeni wieków i nie ma znaczenia, czy są one bezpośrednie czy wirtualne. Dlatego też ważne jest zrozumienie Pokolenia Z, czyli takiego, które swoje życie przeżywa na dwóch płaszczyznach – rzeczywistej i wirtualnej. Od dłuższego czasu widać, jak ogromna stała się presja związana z perfekcyjnym życiem ukazywanym w Internecie, jednak ostatnio coraz częściej tworzą się grupy starające się temu przeciwstawić, pokazując rzeczywistość taką, jaka jest, lub ją wyśmiewając.

Przy tworzeniu swojego profilu w mediach społecznościowych bardzo istotne jest określenie grupy docelowej, określenie jej potrzeb i zainteresowań. Należy zadać sobie pytanie, po co ludzie mieliby się gromadzić wokół nas, tworząc lojalną i aktywną społeczność? Na szkoleniu omawiano różne przykłady tworzenia takich grup. Jedni stosowali wyraziste poglądy i wciągali społeczności w dyskusje, inni jasno określali cel, który starali się osiągnąć pokazując kolejne jego etapy, jeszcze inni

wykorzystywali humor. Szkolenie pokazało, że bardzo ważne jest wyważenie tych trzech czynników – wiedzy, humoru, akcji – jednakże decydujące jest to, kim są nasi odbiorcy.

Podczas szkolenia była okazja podzielić się z uczestnikami doświadczeniami. Pokazywano, które z działań odniosły nadspodziewany sukces, a które nie przyniosły oczekiwanych rezultatów.

Wniosek ze szkolenia jest taki, że nie należy ograniczać się do tekstu. Należy zadbać także o graficzne elementy, tj. infografiki, zdjęcia, filmy. Istotne jest, aby przygotować treści w taki sposób, aby były one „viralowe”, czyli posiadały potencjał do rozprzestrzenia się w sieci. Chodzi o tworzenie pozytywnego skojarzenia z marką. Przyjmując daną strategię, należy permanentnie sprawdzać, jak radzi sobie konkurencja, jakie podejmuje działania i jakie treści udostępnia. Należy pamiętać, że media społecznościowe to rozmowa i sztuka uwodzenia odbiorcy.

W szkoleniu uczestniczyły: Chybicka Anna, Chyliński Artur, Moroń-Chmielarska Iwona, Pielat Monika.

(IMCh)

Zarządzanie zasobami nauki i dydaktyki w otwartym dostępie – konferencja online

W dniach 20-21 maja 2021 r. odbyła się w trybie on-line konferencja „Zarządzanie zasobami nauki i dydaktyki w otwartym dostępie - standardy, narzędzia, dobre praktyki”, zorganizowana przez Uniwersytet Jagielloński w ramach projektu „Repozytorium otwartego dostępu do dorobku naukowego i dydaktycznego UJ”, który ma na celu udostępnianie zasobów nauki i dydaktyki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W programie konferencji znalazły się następujące tematy:

- e-infrastruktura otwartego dostępu
- otwarte publikowanie
- rola i znaczenie otwartych archiwów
- funkcjonowanie repozytoriów
- kompetencje na rzecz otwartej nauki
- zarządzanie otwartymi zasobami, w tym otwartymi danymi badawczymi
- wpływ otwartej komunikacji na naukę

W wydarzeniu udział wzięły Magdalena Janisz i Agnieszka Celej.

(AC)

Projektowanie infografiki - szkolenie online

W dniu 16 czerwca 2021 r. odbyło się praktyczne szkolenie online o charakterze warsztatowym pt. „Projektowanie infografiki” organizowane przez Infomedia Group Infobrokerska.pl. Głównym tematem spotkania była wizualizacja informacji. Szkolenie online miało charakter dydaktyczno–warsztatowy i składało się z trzech modułów.

Pierwszy obejmował wprowadzenie w tematykę wizualizacji informacji oraz przedstawienie i charakterystykę zasad prawidłowej wizualizacji informacji, dzięki którym można tworzyć prawidłowe i skuteczne infografiki. Podczas zajęć szczegółowo omówiono opracowanie koncepcji i metody reprezentacji danych, w tym zwłaszcza dobór danych, struktury, kompozycji (znaczenie tekstów, kolorów) i typografii.

Moduł drugi obejmował naukę umiejętności projektowania wizualizacji informacji. Prowadząca szkolenie Joanna Dukalska–Hermut, podczas spotkania dzieliła się z uczestnikami szkolenia wieloletnim doświadczeniem i wiedzą z obszaru wizualizacji informacji. Główny nacisk położyła na część praktyczną, naukę korzystania z programów do wizualizacji informacji. W przystępny sposób zaprezentowała uczestnikom szkolenia praktyczną obsługę narzędzi do wizualizacji informacji: Piktochart i Visme, ich funkcje i możliwości.

Moduł trzeci obejmował praktyczne nabycie umiejętności tworzenia, publikowania oraz udostępniania infografik. Podczas ćwiczeń uczestnicy dla sprawdzenia poziomu przyswojonej wiedzy otrzymali m.in. zadania odwzorowania podanych infografik, następnie pod okiem prowadzącej mogli zaprojektować własne infografiki, wykorzystując wcześniej zdobyte informacje.

W szkoleniu uczestniczyły: Anna Chybicka, Agata Eltman, Iwona Moroń-Chmielarska, Ewelina Sadkowska i Dorota Wojnowska.

(ACh)

Horyzont Europa - warsztaty

W dniu 29 czerwca 2021 r. odbyły się warsztaty w ramach szkolenia: „Horyzont Europa – wprowadzenie do nowego programu ramowego badań i innowacji UE”, organizowane przez Centrum Obsługi Projektów Politechniki Warszawskiej w ramach projektu „NERW PW Nauka – Edukacja – Rozwój – Współpraca”.

W trakcie warsztatów poruszone były zagadnienia związane z wymogami stawianymi wnioskodawcom w nowym programie ramowym UE Horyzont Europa. Poruszono kwestie związane ze strukturą, zasadami uczestnictwa w programie, omówiono Granty European Research Council (ERC), przedstawiono zasady grantu wewnętrznego. Omówiono także zagadnienia związane z Open Science i zasady otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych we wnioskach europejskich.

W warsztatach wzięły udział: Monika Gajewska i Magdalena Maciąg.

(MaM)